

วิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน จ.ชัยภูมิ

นันทวรรณ ประภามณฑล

อภินันทนาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

๗๗
๗ 424/๗
๒544

พ.ศ. 2544

ISBN 974-04-0452-9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

4036817. ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม; วท.ม.(เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)
 คำสำคัญ : มูลค่าเศรษฐศาสตร์ / ทรัพยากรประมง / พื้นที่ชุ่มน้ำ / วิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประเมิน
 มูลค่าสินค้าไม่ผ่านตลาด

นันทวรรณ ประภามณฑล : วิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน จ.ชัยภูมิ (THE CONTINGENT VALUATION METHOD APPLIED TO CONSERVATION OF FISHERY RESOURCES IN BUNG LAHAN WETLAND, CHAIYAPHUM) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศันสนีย์ ชูแวง, Ph.D., เรณู สุขารมณ, Ph.D., อาทิตย์ นามะสนธิ, วท.ม. 222 หน้า. ISBN: 974-04-0452-9

วิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน จ.ชัยภูมิ โดยการใช้คำถามแบบ Dichotomous choice ว่า “ ท่านและครัวเรือนเต็มใจที่จะจ่ายเงินเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง (ปลาและสัตว์น้ำ) ในบึงละหานหรือไม่” สอบถามครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 300 ครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา 20 หมู่บ้าน ใน 4 ตำบล คือ ต.หนองบัวบาน ต.ละหาน ต.บ้านกอก และ ต.หนองบัวใหญ่ ในรัศมี 3 กิโลเมตรจากบึงละหาน โดยใช้ระดับราคาเริ่มแรกที่ถามแตกต่างกันเท่ากับ 50 100 300 และ 500 บาท/ครัวเรือน/ปี

ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 38.3 ของครัวเรือนตัวอย่างเป็นครัวเรือนอาชีพประมงซึ่งมีรายได้ครัวเรือนมากกว่าร้อยละ 50 มาจากการจับปลาและสัตว์น้ำในบึงละหาน ค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของจำนวนเงินที่ครัวเรือนเต็มใจจะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหานเท่ากับ 417.16 และ 259.04 บาท/ครัวเรือน/ปี ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งหมดที่ครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา 4,035 ครัวเรือน เต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหานเท่ากับ 1,683,240.60 บาท/ปี เทียบกับมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจับปลาและสัตว์น้ำในบึงละหานเฉลี่ยเท่ากับ 20,349.2 บาท/ครัวเรือน/ปี หรือคิดเป็นมูลค่าผลประโยชน์ทั้งหมดที่ครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา 4,035 ครัวเรือน ได้รับเท่ากับ 82,109,022 บาท/ปี

ปัจจัยหลักซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ที่กำหนดขนาดของมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในบึงละหาน คือ ที่ตั้งของครัวเรือน ความสำคัญของทรัพยากรประมงในบึงละหานต่อครัวเรือน และแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ปลาและสัตว์น้ำในบึงละหาน ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนการจัดการทรัพยากรประมงและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน เช่น การจัดเก็บค่าอาญาบัตรการทำประมงหรือภาษีท้องถิ่นจากการทำการประมงในบึงละหาน และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรประมงในบึงละหานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้มูลค่าซึ่งครัวเรือนอาชีพประมงระบุว่ามีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในบึงละหานยังสะท้อนถึงความตระหนักและความต้องการของครัวเรือนที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรประมงได้อีกนัยหนึ่ง

4036817 ENTM/M : MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ; M. Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

KEY WORDS : ECONOMIC VALUE / FISHERY RESOURCES / WETLAND / CONTINGENT VALUATION METHOD

NANTAWAN PRAPAMONTOL : THE CONTINGENT VALUATION METHOD APPLIED TO CONSERVATION OF FISHERY RESOURCES IN BUNG LAHAN WETLAND, CHAIYAPHUM. THESIS ADVISORS: SANSANEE CHOOWAEW, Ph.D., RENU SUKHAROMANA, Ph.D., ARTHIT NAMASONDHI, M.Sc. 222 p. ISBN: 974-04-0452-9

The research entitled The Contingent Valuation Method Applied to Conservation of Fishery Resources in Bung Lahan Wetland, Chaiyaphum used the Contingent Valuation Method and dichotomous choice question "Are you and your household willing to pay for conservation of fishery resources in Bung Lahan ? If so, how much ?" to ask fishermen of 300 households in 20 villages of 4 sub-districts (Nong Bua Ban, Lahan, Ban kok and Nong Bua Yai) located in the vicinity of 3 km from Bung Lahan. The first-bids used in the question were 50, 100, 300, and 500 Baht/household/year.

The results indicated that 38.3% of the sampled households were households having over 50% of the total income derived from fisheries in Bung Lahan. The Mean and Median value which fishery households revealed their willingness to pay for conservation of fishery resources in Bung Lahan were 417.16 and 259.04 Baht/household/year respectively. The total value which 4,035 households altogether in the study area were willing to pay for conservation of fishery resources in Bung Lahan was 1,683,240.60 Baht/year. In comparison, fishery households benefited 20,349.2 Baht/household/year on average from capture fisheries in Bung Lahan. The total benefit which 4,035 households altogether derived from this wetland was 82,109,022 Baht/year.

The key factors significantly determining the economic value for conservation of fishery resources in Bung Lahan ($p < 0.05$) were housing location, importance of fishery resources to the household, and source of information about conservation of fishery resources.

The research outputs can be used for fishery resources management planning, local taxation from fishing activities, and budget allocation for fishery resources conservation in Bung Lahan. In addition, the Contingent Valuation Method Applied to Conservation of Fishery Resources in Bung Lahan Wetland, Chaiyaphum reflected the level of awareness and needs of fishermen and fishery households on fishery resources conservation in this wetland.